

Vedlegg til disse sakene:

- sak i formannskapet og kommunestyret om budsjett 2020 (arkivsak ?)
- sak i formannskapet og kommunestyret - arkivsak 19/495

Dette dokumentet gjeld rådmannen sine forslag til budsjettkutt for barnehage

For 5 år sidan gjorde kommunestyret i Austrheim vedtak om at det i pedagogane sin planleggingstid skulle setjast inn ekstra bemanning slik at bemanningsnorma vart oppretthaldt medan pedagogane gjorde planlegging dei 4 timane i veka som dei er pålagt(K-sak 068/14). Med vedtaket i 2014 viste Austrheim kommune veg i arbeidet med å styrka den pedagogiske kvaliteten i barnehagane. Stadig fleir kommunar har dei siste åra gjort tilsvarande vedtak.

Rådmannen føreslår i sitt budsjettsskriv å oppheva vedtaket frå 2014. Dette er eit forslag som kraftig vil svekka det pedagogiske innhaldet i barneshagane våre.

Bemanningsnorma i barnehagen:

3 tilsette pr. 9 barn, 0-3 år (småbarnsavdelingane)

3 tilsette pr. 18 barn, 3-6 år

På papiret kan bemanningsnorma sjå «enkel og grei» ut, men i praksis er det ikkje så lett; dei tilsette tek hand om små menneske som ikkje kan settast på vent!

Korleis kan ein dag i barnehagen sjå ut?

Eit eksempel frå ei småbarnavdeling med 9 barn og 3 vaksne:

Den første vaksne kjem 7.30, og er aleine fram til 8.15. Som oftast er alle borna på plass i bhg før kl.8.00, og det vert servert frukost. Når barna har spist ferdig, leiker dei aleine, for den vaksne sitt ved frukostbordet med dei som framleis er.

Kl. 0815 kjem vaksen nr.2. Ho leiker med barna medan den andre vaksne ryddar etter frukosten.

Kl. 9.00 kjem seinvakta, og det er endelig 3 vaksne på 9 barn.

Kl. 10.30 lagar ein av dei vaksne klar til lunsj. Då er dei to andre vaksne åleine med 9 barn som har vore ute. Barna skal inn klede skal av, bleier skal bytast og hender skal vaskast.

NB! For å forstå biletet er det viktig å vera klar over at 3-4 av borna ikkje har lært seg å gå endå! Så er det lunsj og deretter sovetid. I sovetida er det pauseavvikling for dei vaksne: 3*1/2 time, der det er 2 vaksne på avdeling. Den eine er sovevakt, medan den andre er i lag med borna som vaknar. Når pausane er over er det tid for fruktmåltid, bleieskift og leik. Så går tidlegvakta heim kl.15.00, og mellomvakta går 15.45. På denne tida er det ofte 6 barn igjen på 1 vaksen.

Denne dagen var det ikkje samarbeid med PPT, barnevern eller helsesøster. Denne dagen var det ikkje foreldresamtalar. Denne dagen var det ikkje språktrening i små grupper for barn som treng det. Denne dagen skjedde det ingen uventa hendingar. Denne dagen var det ingen prosjektmøter. Dette var ikkje den dagen pedagogen på avdelinga skulle planlegga neste veke.

Likevel var det berre 4 timar i løpet av denne dagen at bemanninga var 3 vaksne pr. 9 born slik bemanningsnorma krev.

Det er viktig å vera klar over at eksempelet over ikkje er karikert: Det normale er oftast at det berre er 2,5-3 timar pr. dag at avdelingane oppfyller bemanningsnorma!

Den dagen i veka pedagogen er på planlegging så skjer det som er forklart over – men med ein vaksen færre på avdelinga enn det norma krev. Det er difor rådmannen sitt forslag til kutt er så dramatisk. Kuttet gjer at tilbodet dei tilsette er i stand til å gje barna vert sær svekka. I kvardagen skal dei tilsette oppfylle rammeplanen og barnehagelova sine krav. Dersom kuttforslaga til rådmannen vert vedteke av kommunestyret vil barnehagetilbodet i store delar av dagen bera preg av oppbevaring. Dette går på yrkesstoltheita laus – barnehagelærarane er no sær bekymra og frustrert.

Borna i Austrheim treng å bli sett og dei har krav på omsorg, tryggleik, stell og nærleik av gode kompetente vaksne! Kystkultur, sosial kompetanse, realfag og språk er område dei to barnehagane våre satsar på. I ein randkommune som Austrheim har det vist seg sær gunstig å tilby barnehagelærarane kvalitet i arbeidstilhøva for slik å behalda og rekruttera kvalifiserte barnehagelærarar og andre tilsette.

Barnehagane har bidrege med kutt og nedskjeringar i budsjetta sidan Austrheim kommune kom på Robek-lista. Politikarane må no stilla seg spørsmålet om det er det rett at det er dei yngste som skal merka innsparingane og kutta tydelegast? Barnehagelova seier at «bemanninga må vera tilstrekkeleg til at personalet kan driva ein tilfredsstillande pedagogisk verksamheit». Utdanningsforbundet Austrheim meiner at kutta som rådmannen no føreslår gjer at ein passerer ei grense i høve om det er realistisk å kunne nå lova sine krav.

Utdanningsforbundet oppmodar difor formannskap og kommunestyre om å oppretthalda vedtaket frå 2014 om at det skal tilførast ekstra ressursar til barnehagane slik at det vert sett inn ekstra bemanning på avdelingane når barnehagelærarane gjer sitt planleggingsarbeid. Auka grunnbemanning gir auka ro og trivsel i barnehagane. Ved å auke vaksentettleiken får barna tettare oppfølging og dei vert sett på ein annan måte.

Dersom kommunestyret trass i Utdanningsforbundet sine råd likevel vel å kutta i barnehagesektoren for neste år, føreslår Utdanningsforbundet Austrheim at ein heller gjer innsparingane ved å stenga barnehagane om sommaren. På denne måten kan kommunen spare pengar utan at ein svekker det pedagogiske tilbodet som borna får.

Geir Follesø
HTV- Utdanningsforbundet Austrheim